

Եւ անաւատով առ մերագնեայս ունեցած այս պարտքս ալ կատարեցի, զոր եւ արդէն քառասուն տարիէն աւելի է որ կկատարեմ ոգով չափ աշխատութեամբ, ինչպէս որ Մուրսեան վարժարանին պատմութեան առաջին հատորին մէջ քիչ շատ կտեսնուի. եւ ապա էտրէն ալ հալածանքով, որ ան ալ պիտի տեսնուի երկրորդ հատորին մէջ, որ արդէն պատրաստ է եւ իժամանակին իլոյս բնծայելոց էմբ :

Երանի բէ ուրիշ նոր ապերախսներու նոր ապերախտութիւններովը սրտիս ցաւերը չաւելնան.... Ազգիս յառաջադիմութեան վրայ ունեցած յոռահատութեան է որ կըսեմ.... Ո՛վ Երկիւղ ցաւոց որ այս ծերացեալ հասակիս մէջ....

Այս ազդարարութիւնս չէ բէ սրտունջ մըն է Ազգիս հասարակութեան՝ որուն պարտական էմ զամենայն՝ մինչեւ կեանքս անգամ, հապա իմ անոր վրայ ունեցած սերս ցուցնելու համար՝ արտասուագին հեծութիւն մըն է ասիկա, տեսնելով որ իմ սրտիս բաղձնացն ու ջանիցը եւ վաստակոցը համեմատ արդիւնք չեն տեսնուիր Հայրենեացս վրայ.... :

Թեպէտեւ իմ աշխատութիւններս պզտի բաներ են, եւ սրտիս փափագները խիստ սաւելի, բայց եւ այնպէս ըստ տկար կարողութեան իմում Ազգիս մանկանցը վրայ աշխատելով եւ ան ալ մտաղիւս սրտով եւ անկուս յոժարութեամբ, կհամարձակիմ Փրկչին խօսքը երկրորդելու բէ « Զոր պարտն էի առնել սրարի : » եւ իմ փոյրս չէ՝ բէ յոմանց տրհամարհանք ընդունիմ իմ աշխատանացս փոխարէն : Ահաւսիկ Ազգիս որք եւ աղքատ մանկանց իրաւունքը մեռք բերելու համար նաեւ իբանտ երբայ յանձն առի :

Անկէց վերջը ընդհանուր ՀԱՅ մանկանց անխտիր իրաւունքը վայելել տալու բողոքելուս եւ պաշտպանելուս համար, եւ անոնց իրաւանց զբաղոցը անիրաւ մատակարարութիւնը կշտամբելուս համար, իմ պատուական ու բազմադիւն Գործակիցներուս հետ իմ մեռքովս շինած տունես սուսերօք եւ բրօք դնես փոխտեսցայ....

Այս ցաւազին ու սիրտ կտրրաող հառաջանքը կարճրիկ, ու կլուէ ծերունին... : Կլուն արդեօք եւ ընթերցողաց սիրտն ու ոգին.....

ՄԵՐՎԵՐԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՄԻՐԱՅ. — ՀՈՎՈՒՆԱՆ Տ. ՆԻԿՈՂՈՍ. — Անցեալները Մասիս պատուական լրագրէն հետեւեալ երկու տխուր մահազոյժերն առինք, արքունի ճարտարապետ Մեծապատիւ Սերվերեան Յովհաննէս Ամիրային, եւ Մեծա-

պատիւ Հովուեան Տ. Նիկողոսին վրայ, որոց մահը ոչ սակաւ ցաւ պատճառեց Ազգիս :

Հանգուցեալ Յովհաննէս Ամիրան իր ըրած ազգասիրական եւ բարեպաշտական առատաձեռնութիւններովը նշանաւոր եղած է ազգիս մէջ : Մասնաւորապէս Դուգլուհեան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին եւ զպրօքը ամբողջ իւր քսակէն շինած է. Իւսկիւտարի ձեմարան անունով մեծաշէն վարժարանին հիմնադիրն եղած եւ անոր շինութեանը առատաձեռն տուրքով նպաստամտոյց եղած է : Քարի եւ փայտի վրայ քանդակագործութիւն ընելու կարեւոր արհեստները Հայոց մէջ մտցունողն ու ծաղկեցնողը ինքն եղած է :

Երկար ժամանակ արքունի ճարտարապետութեան բարձր պաշտօնը վարելով բազմաթիւ մարդոց յառաջադիմութեանը պատճառ եղած է, որոնք այս օրուան օրս նշանաւոր անձինք են ազգիս մէջ : Ասոնցմէ զատ ուրիշ շատ բարերարեալներ ալ ունի որոնք երախտագիտութեամբ կօրնեն իր անունն ու յիշատակը :

Քանի մը տարիէ իվեր Յովհաննէս Ամիրան իր ծերութեանն ու անձնական տկարութեան պատճառաւ զործէ քաշուած տունը կնատեր, եւ իրրեւ բարեպաշտ քրիստոնեայ՝ աղօթից եւ ընթերցման պարագելով ինքզինքը հանդերձեալ կենաց կպատրաստէր :

Հանգուցեալ մեծապատիւ Հովուեան Տ. Նիկողոսը այն հազուագիւտ անձերէն մէկն էր՝ որ առանց ընտիր վարժապետներ ու բարեկարգեալ դպրոցներ տեսնելու՝ իր անխոնջ ուսումնասիրութեամբն ու ընթերցասիրութեամբը խորին հմտութիւն մտքին մէջ մերթաւ եւ ուսման օգուտն ու կարեւորութիւնը ճանչցող եւ անոր տարածմանը աշխատող ազգասիրաց մէջ առաջին կարգը դասուելու անվստելի իրաւունքն ստացած էր :

Խաղաղի Սուրբ Ներսիսեան դպրոցը բարեկարգող եւ տասնըջորս տարիէ իվեր անոր շարունակ պայծառութեանը հոգ տանող, Ս. Ներսիսեան ընկերութեան հիմնադիրն եղած, եւ զբանական մեծ նպաստներով եւ անխոնջ ջանիւք անոր յարատեւութեանը աշխատած է :

Ասանկ առաքիլնի քաղաքացւոյ եւ ճշմարիտ ազգասիրի մը մահը ցաւալի կորուստ մըն է ազգիս համար : (ՄԱՍԻՍ.)

ԿԱՐԵՆՑ ՀԱՅՈՑ ԵՌԱՆԴԸ. — Տ. ԳԻՐԿՈՐԻՈՍ ԱՐԷԷՊԻՍ-ԿՈՊՈՍ. — Յայտնի է շատերուն որ քանի մը տարի առաջ Կարին քաղաքին մէջ ընկերութիւն մը կար Արմենեան ընկերութիւն անունով որ վիճակին բարեխնամ առաջնորդ գերապատիւ Տ. Գրիգորիոս սրբազան արքեպիսկոպոսին ուսումնասիրական խնամոց եւ նսկողութեանը տակ Կարնոյ մայր դպրատան բարեկարգութեան ու նոն դաստիարակեալ մանկանց ուսումնական եւ բարոյական զարգացմանը ազգասիրութեամբ հոգ կտանէր :

Արդ, ուրախ սրտիւ կիմանանք Կարինէ գրուած նամակէ մը որ ոչ միայն յիշեալ ընկերութիւնն ու դպրոցը մինչեւ ցայսօր անխափան բարեկարգութեամբ կշարունակին, այլ եւ գերապատիւ սրբազան առաջնորդը Կարնոյ քաղաքէն քիչ մը հեռու Սուրբ Լուսաւորիչ վանքին մէջ ժառանգաւորաց դպրոց մը շինելու ձեռք զարկեր է, ուր քաղաքէն եւ շրջակայ գեղերէն ուշիմ պատանիներ հաւաքելով ուսման եւ կրթութեան անկշռելի բարիքը պիտի փայլեն երախտագետ ըլլալով իրենց բարեխնամ եւ ազգասէր առաջնորդին որ իր բոլոր ջանքն ու նսկողութիւնը ժողովրդեան բարեկեցութեանն ու ապագայ երջանկութեանը նուիրած է : (ՄԱՍԻՍ.)